

GÜN + PARTNERS
AVUKATLIK BÜROSU

TÜRKİYE'DE MARKA HUKUKU

ÖNEMLİ GELİŞMELER VE ÖNGÖRÜLER

2023

MARKALAR VE TASARIMLAR

Marka ve tasarımlar alanında çeşitli ve kapsamlı hukuki hizmetler sunmaktayız.

Bu alandaki hizmetlerimiz, marka ve tasarım hukuku alanında her türlü danışmanlık, takip, izleme, itiraz, karara itiraz, dava, sözleşme ve diğer hukuki işlemler hizmetler dâhil olmak üzere tescil ve hakların korunmasına dair stratejiler, tescile ve kullanıma uygunluk konusunda ön inceleme ve araştırmalar yapılması hizmetlerini kapsamaktadır.

Müvekkillerimizi ilk derece hukuk, ceza ve idare mahkemeleri ile Yargıtay gibi üst mahkemeler önünde, Türk Patent ve Marka Kurumu ("TÜRKPATENT"), gümrükler ve alan adı otoriteleri gibi idari kurumlar nezdinde temsil etmekteyiz. Bir kısım avukatlarımız aynı zamanda TÜRKPATENT nezdinde işlem yapmaya yetkili marka ve patent vekilleridir.

Mahkemeler nezdinde düzenli olarak hükümsüzlük, terkin ve iptal davaları, tanınmış marka koruması, sulandırılmaya karşı koruma, iltibas ve haksız rekabet, ticari ambalaj taklidi davaları ile büyük miktarda tazminat davaları yürütmekte ve ayrıca gümrüklerde durdurma ve el koyma başvuruları ile ceza ve hukuk davaları yoluyla arama ve el koyma başvuruları yapmakta ve takip etmekteyiz.

Genel dava ve danışmanlık yetkinliklerimizi, sektör bilgilerimiz ile birleştirerek, marka ve tasarım ile ilgili anlaşmalar ve üretim, fason üretim, co-existence (birlikte var olma), birlikte tanıtım, sulh anlaşmaları ve lisans anlaşmaları gibi hukuki işlemleri hazırlamakta müzakere etmekte ve müvekkillerimizi bu alanda da temsil etmekteyiz.

Türkiye’de Marka Hukuku Alanında Önemli Gelişmeler ve Öngörüler

2022 yılı genel olarak, Marka Hukuku anlamında, COVID-19 pandemisinin etkilerinin büyük ölçüde kaybolduğu bir yıl oldu.

Fikri ve Sınai Haklar Mahkemelerinin iş yoğunlukları sebebiyle dava süreçlerindeki gecikmeler, özellikle tecavüz davaları bakımından, hakların korunması bakımından en önemli sorun olmaya devam etmiş; bu durum, Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT) nezdindeki idari süreçlerin önemini daha da ortaya çıkartmıştır. Gerçekten de, TÜRKPATENT nezdindeki tescil ve itiraz süreçleri etkin yönetilerek ihlal yaratan veya yaratma potansiyeli olan marka başvurularının en baştan engellenmesi marka sahiplerinin haklarının korunmasını sağlamada önemli bir adımdır. 2024 yılından itibaren kullanmama sebebine dayalı iptal süreçleri de dahil olmak üzere marka iptal süreçlerinin TÜRKPATENT nezdinde yürütülmeye başlanmasıyla TÜRKPATENT nezdindeki süreçler daha da önem kazanacaktır. Bu gelişmenin TÜRKPATENT’in iş yükünü önemli ölçüde artacağı açıktır.

Bütün bunlara ilaveten, teknolojik gelişmelerin marka hukukuna etkileri de devam etmektedir. Bu anlamda 2021 yılında tartışmaya başladığımız NFT’lerin marka hukuku alanındaki etkisi, 2022 yılında daha da önemli hale gelmiştir.

Yine çevrimiçi platformlarda süregelen marka ihlallerine karşı mücadele bakımından Elektronik Ticaret Kanunu’nda yakın zamanda yapılan değişiklikler önemlidir.

Bu çalışmamızda, marka hukukunda, marka sahipleri için önemli olduğunu düşündüğümüz aşağıdaki konular incelenmektedir:

- TÜRKPATENT’in Tanınmış Marka Kaydı Uygulamasında Son Gelişmeler
- TÜRKPATENT nezdinde Marka İptal Prosedürü
- Kısmi Zafer, Gerçek Zafer Midir?
- Üç Boyutlu Markalara Dair Hakların Öne Sürülmesi
- El koyulan ürün sayısının çok az olduğu hallerde, salt bu gerekçeyle sanık hakkında beraat kararı verilebilir mi?
- Değişen E-Ticaret Kanunu Fikri Mülkiyet İçin Ne Gibi Yenilikler Getiriyor?
- NFT ve Marka İlişkisi
- Tr Uzantılı Alan Adlarında Yeni Bir Dönem – ve Çözüm Bekleyen Yeni Bir Mesele

TÜRKPATENT'in Tanınmış Marka Kaydı Uygulamasında Son Gelişmeler

2020 yılında Yargıtay, Türk Patent ve Marka Kurumu'nun ("TÜRKPATENT") tanınmış markaların kaydı için sicil oluşturma yetkisinin olmadığına karar vermiş ve bu kararın marka sahipleri bakımından olası yansımalarını da daha önce ilgili yazımızda değerlendirmiştik. (<https://gun.av.tr/tr/goruslerimiz/makaleler/taninmis-marka-sicilinde-ikilem-devam-ediyor>)

Akabinde Yargıtay'ın 05.02.2020 tarih ve 2019/2980 E.-2020/991 K. sayılı kararı, ilk derece mahkemesinin bu karara uymasıyla kesinleşmişti. Her ne kadar davacı ilk derece mahkemesinin bozmaya uyma kararını temyiz etmiş ise de, temyiz başvurusu Yargıtay'ın aynı dairesi tarafından incelenmiş ve temyiz iddiaları reddedilmişti. Bu nedenle, Yargıtay'ın bozma kararına uygun olarak verilen ilk derece mahkemesi kararı da bu şekilde kesinleşmiş oldu.

Bu yazıda, uygulamanın bu karar ışığında nasıl şekillendiği incelenmekte ve gelecekte nelerle karşılaşılabilceği tartışılmaktadır.

Kararın Kesinleşmesinden Sonraki Güncel Gelişmeler

İlk derece mahkemeleri ile bölge adliye mahkemelerinin, Yargıtay kararını benimsediklerini ve aynı nitelikteki derdest davalarda ret kararı verdiklerini görmekteyiz. Söz konusu ret kararlarında mahkemeler, Yargıtay kararına atıfta bulunmaktadır ve ret kararlarının da gerekçesi şu yöndedir:

TÜRKPATENT'in tanınmış marka sicili oluşturma yetkisi bulunmamaktadır ve TÜRKPATENT'in tanınmış marka başvurusunun reddine dair verdiği kararlara karşı iptal davası açılmasında hukuki yarar bulunmamaktadır zira markanın tanınmışlığı sabit bir olgu olmayıp, her somut olay bazında münferiden ispatlanmalı ve yerleşik içtihatlarla uygun olarak incelenmelidir.

Öte yandan, TÜRKPATENT tanınmış marka kaydı başvuruları ile ilgili uygulamasına devam etmiş, tanınmış marka kaydı için yapılan yeni başvuruları almış, bunları incelemiş, karara bağlamış ve yeni markaları sicile kaydetmiştir. TÜRKPATENT bunun yanı sıra, marka işlem ücretleri arasında, önceki yıllarda olduğu gibi, 2023 yılı için de "Tanınmışlık Tespiti Talebi İnceleme Ücreti"ne de yer vermiş olup, bu husus TÜRKPATENT'in kendi uygulamasına devam edeceğinin bir başka göstergesidir.

Nitekim Ankara'da marka vekilleriyle yapılan yakın tarihli bir istişare toplantısında, Kurum başkanı TÜRKPATENT'in gelecekte bu uygulamadan vazgeçme niyeti olmadığını, aksi halde bunun çok külfetli bir görev olacağını belirtmiştir. Ayrıca, TÜRKPATENT'in görev ve yetkileri arasına "tanınmış markalar için özel bir sicil tutma" kaydının eklenmesiyle mevzuatın ilgili hükümlerinin değiştirilmesinin planlandığını ve bunun Yargıtay'ın (tanınmış marka sicili oluşturma uygulamasının yasal dayanağı olmadığına karar veren) gerekçesini aşmak için yeterli olacağını ifade etmiştir.

Başkan aynı zamanda, TÜRKPATENT'in Yargıtay kararlarından sonra da tanınmış marka kaydı için başvuru aldığını ve kısa süre önce de bu başvuruların incelenmeye başladığını vurgulamıştır.

Hâlihazırda, mahkemeler ve TÜRKPATENT, tanınmış markaların sicile kaydı konusunda farklı bir yorum ve uygulama izlemektedir. Mahkemeler Yargıtay kararını takip ederken, TÜRKPATENT uygulamasını değiştirmemiştir. TÜRKPATENT'e tanınmış marka sicilini tutma yetkisini açıkça veren yeni bir düzenleme ile, Mahkemeler ve TÜRKPATENT arasındaki uygulama farklılığının ortadan kalkması beklenmektedir.

TÜRKPATENT uzun yıllardır süregelen uygulamasını devam ettirdiği için, hak sahipleri, eğer tanınmışlığı destekleyen güçlü delilleri varsa (bir diğer deyişle, olası bir başvuruda şanslarını yüksek görüyorlarsa) Kurum nezdinde tanınmışlığın tespiti ve tanınmışlık kaydı başvurusunda bulunmaya devam etmeyi düşünebilirler. Bununla birlikte, bir markanın tanınmış marka olarak sicile kaydedilmesi için yapılan başvurunun reddi halinde, yukarıda bahsedilen Yargıtay kararı göz önünde bulundurulduğunda, mevzuatta yapılması planlanan yeni düzenleme henüz yürürlüğe girmeden evvel, TÜRKPATENT'in kararına karşı dava açılmasında bir hukuki yarar olmayacağı düşünülmektedir.

Yazarlar: Uğur Aktekin, Begüm Soydan Sayılkan

Türk Patent ve Marka Kurumu Nezdinde Marka İptal Prosedürü

66769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun ("SMK") 10 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe girmesine kadar marka haklarına ilişkin olarak prosedürler mülga 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ("KHK") ile yürütülmekteydi. Marka hakkının son bulması hallerinden olan "iptal" müessesesi ise her iki mevzuatta da yerini bulmakla beraber, KHK'da yer alan markanın iptali şartlarını düzenleyen 14. Maddenin, Anayasa Mahkemesi'nin 14/12/2016 tarih, E. 2016/148 ve K. 2016/189 sayılı kararı ile iptal edilmesi ile, SMK'nın yürürlüğe girmesine kadar bu hususta birkaç günlük bir kanun boşluğu oluşmuştu. SMK madde 26 markanın iptal hallerini ve iptal talebini düzenlemekte olup, buna göre,

- Markanın tescil tarihinden itibaren 5 yıl içinde haklı bir sebep olmadan tescil edildiği mal veya hizmetler bakımından marka sahibi tarafından Türkiye'de ciddi biçimde kullanılmaması veya kullanımına 5 yıl kesintisiz ara verilmesi,
- Marka sahibinin fiillerinin veya gerekli önlemleri almamasının sonucu olarak markanın, tescilli olduğu mal veya hizmetler için yaygın bir ad hâline gelmesi,
- Marka sahibi tarafından veya marka sahibinin izniyle gerçekleştirilen kullanım sonucunda markanın, tescilli olduğu mal veya hizmetlerin özellikle niteliği, kalitesi veya coğrafi kaynağı konusunda halkı yanıltması,
- Garanti markası veya ortak markanın teknik şartnamesine aykırı kullanımının olması,

hallerinde markanın iptaline karar verilebilmektedir. Madde hükmüne göre sayılan iptal hallerinin varlığı halinde markanın iptalini ilgili kişiler Türk Patent ve Marka

Kurumu'ndan ("TÜRKPATENT"/"Kurum") isteyebilmektedir. Ancak TÜRKPATENT'e verilen işbu yetki SMK madde 192/1(a) ile Kanun'un yayımı tarihinden itibaren 7 yıl ertelenmiş ve bu sürede iptal yetkisi geçici madde 4 ile – KHK'nın yürürlükte olduğu dönemdeki gibi – mahkemelere bırakılmıştır. Bu düzenleme SMK'nın mehzaz mevzuatı olarak nitelendirilebilecek Avrupa Birliği ("AB") mevzuatında (2015/2436 sayılı AB Direktifi) yer alan düzenleme ile paralel niteliktedir.

26. maddenin yürürlük tarihine 1 yıldan daha az bir zaman kalmış olması nedeniyle TÜRKPATENT kendisine verilen bu yetkiyi icra edebilmek için çalışmalarını hızlandırmıştır. AB mevzuatı ve uygulamaları ile benzer sürdürülen bu süreçte, TÜRKPATENT gibi pek çok ülkede de benzer şekilde idari kurum nezdinde iptal talepleri ve inceleme süreçleri var olacaktır. Örneğin İtalya'da oldukça yakın bir tarih olan 29 Aralık 2022'de, İtalya Patent ve Marka Ofisi, 7 yıllık hazırlık ve askı süresinin ardından, markaların iptali hususunda yetkili hale gelmiştir.

AB mevzuatında, markaların iptali yetkisi yalnızca fikri mülkiyet ofislerine değil mahkemelere de verilmiş olup bu hususta müşterek bir yetki düzenlenmiştir. Buna mukabil SMK madde 26'nın lafzına bakıldığında markaların iptali konusunda yetkinin yalnızca Kurum'a bırakıldığı görülmektedir. Bu durum markanın iptalinin direkt olarak mahkemeler nezdinde talep edilip edilemeyeceği sorusunu akıllara getirmektedir.

Bu soruyu müteakip Kurum nezdinde görülecek markanın iptali prosedüründe delillerin incelenmesi noktasında mahkemelerde olduğu gibi yerinde inceleme, keşif gibi imkanların mümkün olup

olamayacağı, ilgili sektörden bilirkişilerin atanıp atanamayacağı gibi sorular doğmaktadır. Bilindiği üzere mahkemeler nezdinde iptal taleplerinin incelenmesinde en çok değer verilen delil olarak faturalar ve satış rakamları ve bunların doğruluğunu teyit etmek amacıyla ticari defterler incelenmektedir. Ancak gerek işbu delillerin yüklü olması gerek ticari defterlerin asıllarının mahkeme dosyasına sunulmasının mümkün olamaması gibi sebeplerle, mahkemeler sıklıkla keşif ve yerinde inceleme usullerine başvurmakta ve bu usulü tatbik etmek için hem ilgili sektörden hem de ilgili mali verileri inceleyebilmesi için mali bilirkişiler atamaktadır. Kurum nezdinde yapılan incelemelerde bu imkanların nasıl sağlanacağı konusu ise henüz belirsizdir.

Bununla bağlantılı olarak, marka sahibi tarafından sunulan kullanım delillerinin incelenmesi, bilirkişi atanmaksızın, Kurum uzmanlarınca yapılacaksa, uzmanların finansal veriler başta olmak üzere ilgili sektöre ilişkin delilleri incelemek noktasındaki yetkinliklerinin de ortaya konması gerekmektedir.

Son olarak açıklığa kavuşması gereken konu, geçmişte bir mülkiyet hakkı olan marka hakkının iptalinin KHK ile düzenlenemeyeceği kanaati ile KHK madde 14 iptal edilmişken, marka hakkının bu sefer de Kurum tarafından bir idari işlemle iptal edilmesinin mülkiyet hakkının zedelenmesi olarak görülüp görülmeyeceğidir.

Elbette yürürlüğe girecek bu yeni prosedür konusunda sorular bunlarla sınırlı değildir; ancak 10 Ocak 2024 tarihine 1 yıla yakın bir zaman olması ve Kurum'un da tüm bu soruların bilincinde olması ile açıklığa kavuşturulacakları kanaatindeyiz. Tüm bu sorular bir yana Kurum tarafından yürütülecek olan markaların iptali

prosedürünün özellikle zaman ve masraf tasarrufu bakımından büyük önem arz edeceği kanaatindeyiz. Mahkemeler nezdinde açılan bir davanın kesinleşmesinin, en az 2-4 yılı bulduğu göz önünde bulundurulduğunda Kurum nezdindeki iptal talebinin çok daha kısa sürede sonuçlanacağı ve ciddi bir oranda daha az masraf doğuracağı öngörülmektedir. Gerçekten de bir davada dilekçe teatisi, duruşma sayısı ve yatırılan harç ve masrafların yüksekliği ve aynı zamanda mahkemelerin iş yükü göz önünde bulundurulduğunda, talebin Kurum nezdinde nihayete erdirilmesi taraflara zaman ve masraftan kazanç sağlayacaktır.

Diğer yandan, Kurum nihai kararlarının iptali Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemeleri ("Ankara FSHH") nezdinde talep edilebildiğinden, markanın iptali taleplerine ilişkin olarak verilen nihai Kurum kararlarının da her halükarda mahkemeler nezdine taşınması ve böylelikle kesinleşme süresinin uzaması mümkündür. Bu kapsamda, Kurum kararlarına karşı yerindelik denetimi yalnızca Ankara FSHH tarafından yapılabildiğinden hem Ankara FSHH'nin iş yükünün artacağını hem de özellikle markaların iptali alanında uzmanlaşacağı ve yoğun bir emsal çıkartacağını söylemek mümkündür. Böylelikle emsaller arasında bir tutarlılık oluşacak ve Kurum'a da markanın iptali taleplerinin incelenmesinde ışık tutacaktır.

Tüm bunlar beraber değerlendirildiğinde, stratejik değerlendirmeler yapılarak, bu yıl içerisinde mahkemeler nezdinde açılması planlanan markanın iptali taleplerinin 10 Ocak 2024 beklenerek Kurum nezdinde talep edilmesi önerilebilir.

Yazarlar: Güldeniz Doğan Alkan, Cansu Evren

Kısmi Zafer, Gerçek Zafer Midir?

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi ("BAM") tarafından 2021 ve 2023 yıllarında Türk Patent ve Marka Kurumu ("TÜRKPATENT") Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu ("YİDK") kararının iptaline ilişkin iki ayrı uyuşmazlıkta ("1. Uyuşmazlık" ve "2. Uyuşmazlık" olarak anılacaktır) verilen kararlarda, yayıma itiraz sürecinde itiraz gerekçelerinden birinin reddedilmesi ve bu gerekçenin reddine karşı yayıma itiraz sahibi tarafından YİDK'ya başvurulmaması durumunda (karar itiraz sahibinin lehine olsa bile), Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinin ("FSHHM") bu gerekçeyi YİDK kararının iptali talebi için dikkate almaması gerektiği sonucuna varılmıştır.

BAM'ın kararlarına konu olan her iki uyuşmazlıkta da TÜRKPATENT nezdinde yapılan yayıma itirazın, Markalar Dairesi Başkanlığı ("MDB") tarafından ileri sürülen gerekçelerden birine dayanılarak kısmen kabul edilmiştir ve itiraz sahibince diğer gerekçenin/gerekçelerin reddedilmesine karşı YİDK'ya başvurulmamıştır. Ancak, MDB kararına karşı başvuru sahibince yapılan itiraz YİDK tarafından haklı görülerek, MDB kararı kaldırılmıştır. İtiraz sahibi, ilgili YİDK kararına karşı dava açmış ve yayıma itiraz dilekçesinde öne sürülen tüm gerekçelere dayanarak (i) YİDK kararının iptalini, (ii) dava konusu markanın hükümsüzlüğünü talep etmiştir. Her iki uyuşmazlıktaki gelişmelere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

1. Uyuşmazlık	2. Uyuşmazlık
Gerekçeler	
Karşıtılma ihtimali Tanınmışlık	Karşıtılma ihtimali Tanınmışlık Kötüniyet
Talepler	
Markanın kısmen hükümsüzlüğü YİDK kararının iptali	Markanın hükümsüzlüğü YİDK kararının iptali
FSHHM Kararı	
İptal ve hükümsüzlük talepleri tüm gerekçeler hakkı bulunarak kabul edilmiştir.	İptal ve hükümsüzlük talepleri tanınmışlık ve kötüniyet gerekçeleri hakkı bulunarak kabul edilmiştir.
BAM Kararı	
Tanınmışlık gerekçesini reddeden MDB kararına karşı dava açma/itiraz sahibi tarafından YİDK nezdinde itiraz edilmediğinden, FSHHM kararının hatalı olduğu belirtilmiştir. Mahkemenin tanınmışlık gerekçesini yalnızca hükümsüzlük talebi bakımından dikkate alması gerektiği, iptal talebi bakımından tanınmışlık gerekçesinin kabul edilemeyeceği belirtilmiştir. Tarih: 17 Kasım 2021	Kötüniyet gerekçesini reddeden MDB kararına karşı dava açma/itiraz sahibi tarafından YİDK nezdinde itiraz edilmediğinden, FSHHM kararının hatalı olduğu belirtilmiştir. Mahkemenin kötüniyet gerekçesini yalnızca hükümsüzlük talebi bakımından dikkate alması gerektiği, iptal talebi bakımından kötüniyet gerekçesinin kabul edilemeyeceği belirtilmiştir. Tarih: 25 Nisan 2023

Bu iki karardan, BAM'ın "TÜRKPATENT nezdindeki idari süreçte itiraz gerekçelerinden birinin reddine karşı herhangi bir itirazda bulunulmamış olmasına rağmen, bu gerekçenin ilgili Kurum kararının iptali için ileri sürülüp sürülemeyeceği" sorusuna ilişkin tutumunu aynen koruduğu ve soruya cevabının olumsuz olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla TÜRKPATENT tarafından verilen nihai karar itiraz sahibinin lehine olsa (itiraza konu başvuru itiraz konusu mallar/hizmetler bakımından reddedilse) dahi bu iddianın (muhtemel/olası) dava sürecinde dikkate alınmasını garanti etmek adına itiraz sahibinin verilen karara yine de itiraz etmesinin

gerekeceği düşünülmektedir. Bir diğer deyişle bu değerlendirme, ileri sürülen iddialardan sadece birinin kabul edilmemesi halinde dahi, bu iddianın karar iptali yönünden önemli olması veya potansiyel bir davada davanın tümünden kabulünün hedeflenmesi halinde itiraz sahibi tarafından ilgili karara karşı YİDK'ya başvurulması gerektiği sonucunu doğurmaktadır.

BAM'ın kararları kendi içinde istikrarlı olsa dahi, TÜRKPATENT uygulamasının farklı olduğunun da altını çizmek gerekmektedir. TÜRKPATENT, gerekçelerden birine dayanarak itirazın kabul edilmesi halinde reddedilen diğer gerekçeler bakımından yapılan itirazları menfaat yokluğu sebebiyle reddetmektedir -zira başvurunun halihazırda reddedilmiş olduğu açıktır. Hatta, bir başvuruya birden çok itiraz edildiği ve başvurunun bunlardan biri uyarınca reddedildiği durumlarda, diğer itiraz sahipleri itirazlarının reddi aleyhine YİDK'ya başvurursa dahi, TÜRKPATENT itiraza konu başvurunun (üçüncü bir tarafın itirazı üzerine dahi olsa) en nihayetinde reddedilmiş olması sebebiyle, itirazı reddedilen tarafların taleplerini esastan incelemeyen konuyla ilgili karar verilmesine yer olmadığını belirtmektedir. Dolayısıyla, TÜRKPATENT'e göre başvuru, itiraz gerekçelerinden birine dayanılarak reddedilmişse, ilgili karara itiraz etmekte bir menfaat bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, BAM'nın reddedilen bir itiraz gerekçesinin YİDK önüne getirilmediği için

yargılamada dikkate alınmayacağı görüşü yerleşik hale gelirse - ki incelemeye konu istikrarlı kararlar ışığında bu muhtemel görünmektedir - TÜRKPATENT'in de yerleşik uygulamasını değiştirmesi beklenmektedir. Gerçekten de mevcut durumda, itiraz sahibi sadece reddedilen gerekçeler için YİDK'ya başvurulması (MDB kararı sonucu itibarıyla lehine olsa dahi) ve YİDK kararına karşı olası bir davada Mahkemenin bu gerekçeyi dikkate almaması arasında kalmaktadır.

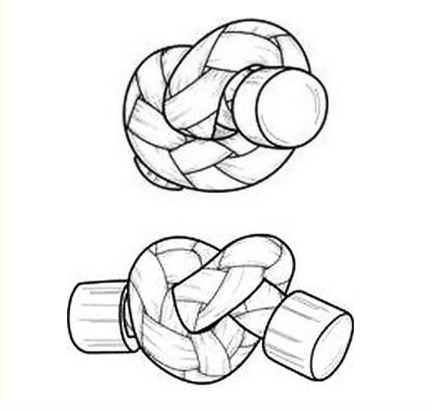
BAM'ın tartışılan bu yaklaşımı ilerleyen süreçte daha çok kabul görürse, bu durumun marka hakkının öne sürülebilirliği ve idari kararlar ile Mahkeme kararlarının tutarlılığı bakımından olumsuz etki doğuracak itiraz ve dava süreçlerine yol açması beklenmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda her aşamada iş yükünün büyük oranda artıracaktır.

Böylesi olumsuz etkilere rağmen, her olay kendine özgü koşullar dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Nitekim taraflar aleyhlerine bir YİDK kararının hukuken geçerli kalmasından kaçınabilecektir. Dolayısıyla itiraz kabul edilmiş dahi olsa, (önemli) bir iddianın reddi halinde karara itirazın/dava süreçlerinin başlatılmasının gerekli olup olmadığı yönünde her olay özelinde güçlü bir strateji belirlenmelidir.

Yazarlar: Güldeniz Doğan Alkan, Ayşenur Çıtak Bozdağ

Üç Boyutlu Markalara Dair Hakların Öne Sürülmesi

Yargıtay, 2022 yılında verdiği bir karar ile üç boyutlu bir markanın (aşağıda gösterilen), taklit ürünler üzerinde çanta kilidi olarak kullanılmasının, marka sahibinin haklarını ihlal edeceğini ve sanığın bu üç boyutlu şeklin bir marka olduğunu bilmesi gerektiğini değerlendirmiştir.

Emsal karara konu uyumsuzluk, üç boyutlu marka sahibinin, kendisine ait markanın taklit ürünler üzerinde kullanıldığı gerekçesi ile bir ceza şikâyeti sunması ile başlamıştır. Sunulan şikâyetin bir ceza davasına dönüşmesi üzerine, ilgili üç boyutlu markanın taklit ürünler üzerinde çanta kilidi olarak kullanılmasının, şikâyetçinin marka haklarını ihlal edip etmediği ve sanığın bu üç boyutlu şeklin bir marka olduğunu bilmesi gerekip gerekmediği konusunda, Fikri ve Sınai Haklar Ceza Mahkemesi ("FSHCM"), Bölge Adliye Mahkemesi ("BAM") ve Yargıtay farklı

görüşlerde olmuşlardır. FSHCM kararında, ele geçirilen taklit malların, şikâyetçinin markasında yer alan çanta kilidi şeklinin aynısını taşıdığını ve bu durumun marka hakkı ihlali suçunu oluşturduğunu, ayrıca da sanığın, alanında uzman bir tacir ve ticari işletme sahibi olarak bu üç boyutlu şeklin bir marka olduğunu bilmesi gerektiğini değerlendirmiştir. Öte yandan BAM ise ele geçirilen çantalarda basılı ya da etiketli bir markanın olmadığını (dolayısıyla mallar üzerinde herhangi bir yazılı marka bulunmadığını) ve şikâyetçinin markası ile benzerlik teşkil ediyor olmasına karşın, ele geçirilen çantalarda üç boyutlu bir biçimde kullanılan ve açma-kapama işlevini haiz kilit şeklinin, markasal bir işlevi olmadığını ve sanığın bu şeklin bir marka olduğunu bilemeyeceğini değerlendirmiş ve marka hakkı ihlali suçunun oluşmadığına karar vermiştir.

Dosya Yargıtay önüne getirilmiş ve oy çokluğu ile mevcut dosyada marka hakkı ihlali suçunun oluştuğuna karar verilmiştir. Zira Yargıtay'ın değerlendirmesine göre ele geçirilen taklit çantalarda, şikâyetçinin markasında yer alan çanta kilidi şeklinin – ki bu şeklin markasal işlevi bulunduğu da değinilmiştir – aynısı kullanılmıştır. Devamında Yargıtay, sanığın, alanında basiretli bir tacir ve ticari işletme sahibi olarak bu üç boyutlu şeklin bir marka olduğunu, ele geçirilen ürünlerin de taklit olduğunu bilmesi gerektiğini değerlendirmiştir. Fakat Yargıtay kararında yer

alan karşı görüşte, uyumsuzluğa konu çanta kilidi şeklinin markasal bir işlevi bulunmadığı ve sanığın, bu şeklin bir marka olduğunu bilmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Yargıtay'ın, üç boyutlu markalardan doğan hakların ileri sürülmesi konusundaki bu oy çokluğu ile verilen kararı kesin, bağlayıcı ve çığır açan bir emsal karar haline gelmiştir. Gerçekten de Yargıtay'ın bu kararının üç boyutlu markalardan doğan hakların ileri sürülmesi konusunda son derece olumlu değerlendirmeler içerdiği kanaatindeyiz. Nitekim Yargıtay'ın, şikâyetçinin markasında yer alan çanta kilidi şekline ve bu şeklin özelliklerine ilişkin değerlendirmeleri, üç boyutlu markalardan doğan hakların ileri sürülmesi ilişkin dosyalar bakımından olumlu ve kapsamlı kararlar alabileceğimizi göstermektedir. Özellikle de yargı mercilerinin geleneksel olmayan markaların korunması konusunda, geleneksel markalarla aynı yaklaşımı sergilediğini göstermesi açısından da bu karar oldukça umut vericidir. Bu kararın, geleneksel olmayan markaların korunmasına katkı sağlayabileceğini ve bunların kullanımını ve uygulanmasını kolaylaştırıp teşvik edebileceğini düşünüyoruz.

Yazarlar: Güldeniz Doğan Alkan, Ahmet Kürşat Yıldız, Bengü Şen Gürakan

El koyulan ürün sayısının çok az olduğu hallerde, salt bu gerekçeyle sanık hakkında beraat kararı verilebilir mi?

Marka hakkına tecavüz sayılan fiiller, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun ("SMK") 29. maddesinde sayılmış olup, 29/1(c) hükmü "*Markayı veya ayırt edilemeyecek kadar benzerini kullanmak suretiyle ... tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak, başka bir şekilde ticaret alanına çıkarmak, ithal işlemine tabi tutmak, ihraç etmek, ticari amaçla elde bulundurmak...*" fiillerini de tecavüz fiilleri arasında saymıştır. Kanun metninde "ürünler" şeklinde çoğul bir kullanım olduğu ve SMK'nın ceza hükmü 30. madde de suç "başkasına ait marka hakkına iktibas veya iltibas suretiyle tecavüz ederek mal üreten veya hizmet sunan" diyerek "marka tecavüzü" hükmüne atıf yaparak tanımladığı için, marka hakkına tecavüz suçu kapsamında arama ve el koyma işleminin yapıldığı hallerde, salt el konulan ürünün tek bir tane veya ürün sayısının çok az olması halinde sanık hakkında beraat kararı verilip verilemeyeceği hususu uygulamada tartışma yaratmaktaydı.

Yargıtay'ın çok yeni bir tarihte vermiş olduğu bir karar bu tartışma konusuna açıklık getirmiştir. Yargıtay 7. Ceza Dairesi, E. 2022/8035 K. 2022/18214 sayılı kararında

"Yerel Mahkemece, sanığın işyerinde *sadece bir adet taklit ürün ele geçirildiği ve bu nedenle sanığın suç kastı ile hareket ettiğine dair kesin delillerin elde edilemediği* şeklindeki gerekçe ile beraat kararı verilmişse de; sanığın işlettiği iş yerinde oyuncak ve

kırtasiye satışı yaptığı, soruşturulması şikâyeteye tabi olan marka hakkına tecavüz suçunun takibi için *katılan tarafın önce sanığa ait iş yerinden taklit ürün satın aldığı*, bilahare satın aldığı ürünü ve *bu ürünü sanığın iş yerinden satın aldığına belgeleyen yazar kasa fişini delil olarak ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına sunduğu*, bu şekilde iş yerinde arama kararı alınması için makul şüphe duyulmasına yol açan delil elde edildiği, bu delil üzerine sulh ceza mahkemesince verilen arama kararı ile sanığın iş yerinde arama yapıldığı, 14/04/2015 tarihli "arama ve el koyma" tutanağına göre bu iş yerinde ele geçirilen bir başka taklit markalı ürünün satışa arz edilmiş vaziyette bulunduğu, üstelik yasal olarak satışa arz edilmiş ürün üzerinde barkod ve hologram bulunması gerektiği halde sanığın iş yerinde ele geçirilen taklit ürün üzerinde barkod ve hologram olmadığı, bu hususun ilk bakışta anlaşıldığı, bu haliyle (...) marka hakkına tecavüz sayılan fiiller sayılırken "markayı veya ayırt edilemeyecek kadar benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, ... başka bir şekilde ticaret alanına çıkarmak, ... ticari amaçla elde bulundurmak" fiilini teşkil ettiği, *yaptığı iş gereği sanığın katılan firma adına tescilli markayı taşıyan ürünlerin taklit olduğunu bilebilecek durumda olduğu gibi bilmesi de gerektiği; [...] Bu şekilde suça konu bir ürünü iş yerinde sattığı ve diğer ikinci ürünü satışa arz ettiği hususunda*

şüphe bulunmayan sanık hakkında yüklenen marka hakkına tecavüz suçunun unsurlarının oluştuğu gözetilmeden, yerinde görülmeyen gerekçe ile sanığın mahkûmiyeti yerine yazılı şekilde beraatine karar verilmesi"ni hukuka aykırı bularak ilk derece mahkemesi kararını bozmuştur.

Üstelik, aynı karara eklenmiş olan karşı oy yazısından anlaşıldığı kadarıyla, sanığın "bir buçuk ay gibi kısa bir süre sayılacak zaman diliminde kırtasiye ve oyuncak satışı konusunda faaliyet gösterdiği" halde bu bozma kararının verilmiş olması, sanığın salt – çok kısa bir süredir dahi olsa – tacir olması sebebiyle ele geçen ürünün taklit olduğunu bildiği ve bilmesi gerektiği noktasının Yargıtay tarafından tartışmasız bir şekilde nazara alındığını ve tabii ki, marka hakkına tecavüze dair şikâyetlerin sunulması öncesi sanığa ait işyerinden delil olarak taklit ürün alımı yapılması ve bu alıma dair fiş, fatura, noter tespiti vb gibi her türlü delillerin sunulmasının da ne kadar hayati olduğu ayrıca ortaya konmuştur.

Yukarıdaki karar ve açıklamalar ışığında, fiş ile gerçekleştirilen satın alımlar neticesinde şikâyet hakkının kullanılması, şikâyet uyarınca arama ve el koyma kararı verilmesi, verilen kararın uygulanması suretiyle suça konu ürün elde edilmesi halinde el konulan ürün miktarının azlığının tek başına beraat kararına gerekçe oluşturamayacağı net bir biçimde ortaya koyulmuştur. Diğer bir deyişle, makul

şüphe neticesinde verilen arama el koyma kararı çerçevesinde işlem yapılan hallerde yalnızca bir ürüne el konulmuş olması dahi marka hakkına tecavüz suçunun oluşması ve sanığın bu suçtan cezalandırılması için yeterlidir.

Yazarlar: Barış Kalaycı, Zeynep Seda Alhas,
Kübra Tantu

Değişen E-Ticaret Kanunu Fikri Mülkiyet İçin Ne Gibi Yenilikler Getiriyor?

E-Ticaret Kanunu'nda değişiklik yapan 7416 sayılı Kanun 1 Ocak 2023'te yürürlüğe girmiş ve "elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının yükümlülükleri" başlıklı 9. maddede, madde başlığı da dahil olmak üzere esaslı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle birlikte, 9. maddenin başlığı "hukuka aykırı içerik" olarak değiştirilmiştir. Değişen maddeye göre, diğer kanunlarda aksi bir hüküm yoksa, genel ilke elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının ("ETAHS") sağladığı içeriğin hukuka aykırılığından doğrudan sorumlu olmadığı yönündedir. Ancak ETAHS içeriğin hukuka aykırılığından haberdar olması halinde ilgili içeriği kaldırmak ve aykırılığı ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirmekle yükümlü kılınmıştır.

9. maddenin 3. fıkrasında fikri ve sınai mülkiyet hakkının ihlali konusu özel olarak düzenlenmiş; ETAHS'lere, hak sahibinin fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlaline dair bilgi ve belgeye dayanan şikâyeti üzerine, *şikâyeteye konu ürünü yayımdan kaldırma yükümlülüğü getirilmiştir*. Şayet şikâyetin aksini gösteren bir itiraz sunulursa, ETAHS şikâyeteye konu ürünü yeniden yayına çıkaracaktır.

Hukuka aykırı içeriğin şikâyet üzerine yayımdan kaldırılmaması ya da şikâyet edilen içeriğin hukuka uygunluğu ispatlanmasına rağmen içeriğin geri yayımlanmaması söz konusu olursa, ETAHS'ye her bir aykırılık için 10.000 TL'den 100.000 TL'ye kadar idari para cezası uygulanacaktır.

1 Ocak 2023 tarihinde 7416 sayılı Kanun'u tamamlayan ve fikri mülkiyet hakkı sahiplerinin şikâyeti üzerine şikâyeteye konu ürünün yayından kaldırılmasına ilişkin süreci açıklayan nitelikte bir yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğe göre:

- Fikri mülkiyet hakkı ihlali iddiasında bulunan şikâyetler ETAHS'ye (ETAHS'nin kuracağı) dahili iletişim sistemi, Noter ya da Kayıtlı Elektronik Posta ("KEP") üzerinden gönderilecektir.
- ETAHS şikâyet konusu içeriği 48 saat içinde yayından kaldıracak ve şikâyet sahibi ile elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcısı ("ETHS") bilgilendirecektir.
- ETHS şikâyeteye karşı itiraz etme hakkına sahiptir.
- Sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde ETHS'nin itirazının haklı olduğu kanaatine varılırsa ETAHS yayından kaldırılan içeriği 24 saat içinde tekrar yayına çıkaracaktır.

Bu yönetmelik, fikri mülkiyet hakkı sahiplerinin ETAHS'ye yaptığı şikâyetin yanı sıra ETHS'nin de bu şikâyeteye itirazına ilişkin pek çok detayı netleştirerek, e-ticaret platformlarındaki ihlallere karşı fikri mülkiyet haklarının korunması için dengeli, öngörülebilir ve hızlandırılmış bir prosedür sağlamayı amaçlamaktadır. Ancak, prosedüre ilişkin uygulamada sorun yaratabilecek bazı belirsizlikler devam etmektedir. Örneğin, ETAHS'nin kuracağı dahili iletişim sistemi şikâyet ve itirazlar için basit ve işlevsel bir araç oluştururken, böyle

bir sistemin ispat yükünü yerine getirip getirmeyeceği merak uyandırmaktadır.

Öte yandan, şikayet ve itirazlar üzerine ETAHS'lere işlem yapmaları için çok sınırlı bir süre verildiği görülmektedir. Bu süre sınırlamaları incelemenin hızla tamamlanmasını sağlamak için belirlenmiş olsa da, ETAHS'ler için oldukça zorlayıcı olabilir ve şikayetlerin esasına ilişkin analizin derinliği ve doğruluğu hakkında spekülasyonları beraberinde getirebilir.

ETAHS'ye yapılacak şikayet prosedürünün uyuşmazlıkları hızlı bir şekilde çözüme kavuşturacağı ve hak sahibinin ihlal edilen ürünleri çok hızlı bir şekilde yayından kaldırtmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca öngörülen idari para cezalarının caydırıcı olacağı ve fikri mülkiyet haklarının ihlalinin kanunda açıkça düzenlenmesinin ETAHS'leri kanuna uygun olarak faaliyetlerine devam etmeleri konusunda teşvik edeceği öngörülmektedir. Dolayısıyla E-Ticaret Kanunu'ndaki bu değişiklikler fikri hak sahipleri açısından çok olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

**Bu yazı ilk olarak World Trademark Review ile bağlantılı olarak WTR Daily'de, Ocak 2023'te yayımlanmıştır. Detaylı bilgi için lütfen www.worldtrademarkreview.com adresini ziyaret ediniz.*

Yazarlar: Mutlu Yıldırım Köse, Dilan Sıla Kayalica

NFT ve Marka İlişkisi

NFT'ler 2022 yılında da diğer alanlarda olduğu gibi marka hukuku alanında etkisini sürdürmüş, farklı sektörlere pek çok şirketin markalarını Metaverse evrenine taşıması ve NFT koleksiyonları çıkarması, NFT'ler için yapılan marka başvurularının sayısını¹ daha da artırmıştır.

Bu alanda yaşanan yoğun talebe ve ihtiyaca bağlı olarak Avrupa Birliği Fikri Mülkiyet Ofisi (EUIPO), NFT'lerin marka olarak tescilinde, hangi sınıf mal/hizmetler kapsamında değerlendirilmesi gerektiği yönünde bir rehber² yayınlamıştır. Bu rehbera göre EUIPO, NFT'lerin ve sanal malların, dijital içerik ya da dijital görsel olarak muamele görmesi sebebiyle 09. sınıfta tescil edilmesinin uygun olduğunu; ancak, "NFT" ya da "sanal mal" ibaresi kendi başına tescil konusunu açıklamakta yetersiz kaldığından tescile konu mal/hizmetin bahse konu NFT'nin ve sanal malın ilişkili olduğu içeriği de açıkça belirtmesi gerektiğini ifade etmiştir. Buna göre örneğin "NFT ile doğrulanmış indirilebilir müzik" şeklinde bir başvuruyu 09.sınıfta yapmak mümkündür. Hizmet markaları bakımından ise yine aynı prensip geçerli olup, özellikle 35, 36, 41 ve 42. hizmet sınıflarını kapsayan marka tescil başvuruları gündeme gelmektedir. Bunlar bakımından da örneğin 35. sınıfta "NFT ticareti için online ortam sağlama hizmetleri", 41.sınıfta "NFT tarafından doğrulanmış sanal malların kullanılmasıyla gerçekleşen eğlence hizmetleri", 42. sınıfta "NFT'lerin alımı satımı gibi işlemler için bir hizmet olarak

yazılım hizmetleri" şeklinde tescil başvuruları yapılabilecektir.

Bu gelişmeler doğrultusunda, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü WIPO'nun yayınladığı mal/hizmet sınıflandırma listesi olan Nice Sınıflandırma sisteminin 12. Baskısında 9. sınıfa "NFT'ler tarafından doğrulanmış indirilebilir dijital dosyalar" alt grubu eklenmiştir.³

Dünya çapında NFT'ler için yapılan marka başvurularının sayısı artarken, bu türden marka başvurularına ilişkin mal/hizmet benzerliği ve karıştırılma ihtimali değerlendirilmesinin nasıl yapılacağı ve halihazırdaki benzerlik kriterlerinin nasıl uygulama alanı bulacağı ise Marka Ofislerinin vereceği kararlarla ortaya çıkacaktır.

Bu bakımından örneğin Amerika Birleşik Devletleri Marka ve Patent Ofisi ("USPTO"), Fenesha Amana Holmes isimli şahıs adına yapılan ve 9. sınıfta "indirilebilir sanal ürünleri", 35 ve 42. sınıfta da "ilgili dijital hizmetleri" içeren "Gucci" ibareli marka başvurusunun ve Reath Mohammed isimli şahıs adına yine aynı sınıflarda yapılan "Prada" ibareli marka başvurusunu yapılan ilk inceleme sonucunda doğrudan reddetmiştir. Bu kararlarda ilgili markaların yüksek tanınırlılığı ve moda sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin artık sanal dünyada da aktif oldukları, dolayısıyla tüketicilerin fiziksel ve sanal dünya mal ve hizmetlerini ilişkili gördüğü hususları değerlendirilmiştir.

Güncel bir gelişme olarak karşımıza çıkan, Hermes ile Mason Rothschild arasında görülen; Mason Rothschild'in, Hermes'in dünyaca ünlü Birkin çantalarını, bu konuda yetkisi ve izni olmamasına rağmen NFT'ye dönüştürüp "MetaBirkins" adıyla Opensea satış platformunda satışa sunmasından doğan uyuşmazlıkta jüri, "MetaBirkins" NFT'lerinin tüketici nezdinde karıştırma ihtimali doğduğuna ve Hermes'in marka haklarının ihlal edildiğine karar vermiştir.⁴

İlgili kararlara konu markaların tanınmış markalar olmasının karıştırılma ihtimalinin tespitinde etkili olmuşsa da yine de bu kararlar kanaatimizce NFT'lere ilişkin mallar/hizmetler ile gerçek dünyaya ilişkin mal ve hizmetlerin benzer kabul edilebileceğini ve dolayısıyla, marka hakkı sahiplerinin bu tür mallar/hizmetler içeren benzer marka başvurularına karşı markalarını koruyabileceklerini göstermektedir.

NFT'lerle ilgili dünya çapında bu gelişmeler yaşanırken, Türkiye'de de Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından NFT kavramına bir Türkçe tanım getirilmeye çalışılmış ve bu ibarenin Türkçesi "nitelikli fikri tapu" olarak benimsenmiştir.

Dünya genelinde olduğu gibi, Türk Patent ve Marka Kurumu ("TÜRKPATENT") nezdinde de NFT'leri kapsayacak şekilde pek çok marka başvurusu yapılmaktadır. NFT'leri kapsayan marka başvurularına karşı TÜRKPATENT'in

tavrının olumlu olduğunu ve kanunda öngörülen diğer şartları taşıması halinde, ilgili mal/hizmet listesine herhangi bir itirazı olmaksızın, tıpkı diğer markalardaki gibi tescil süreçlerini ilerlettiği görülmektedir.

NFT'ler ve marka hakkı ihlali iddialarını konu edinen uyuşmazlıklardaki dünya genelindeki gelişmeler ve Mahkeme ve fikri mülkiyet ofislerinin uygulamaları, NFT'lerin marka hukukunda nasıl değerlendirileceğini ileriki yıllarda daha net şekilde görmemizi sağlayacaktır.

*Yazarlar: Mutlu Yıldırım Köse, Havva Yıldız,
Göksu Ayçıl Altınok*

¹ <https://www.geekmetaverse.com/rolex-filed-a-trademark-application-for-services-related-to-cryptocurrencies-and-nfts/>
<https://www.nftgators.com/nike-files-three-new-nft-and-metaverse-trademarks-for-its-swoosh-web3-platform/>

² https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/news-newsflash/-/asset_publisher/JLOyNNwXGDF/content/pt-virtual-goods-non-fungible-tokens-and-the-metaverse

³ https://www.wipo.int/classifications/nice/nd/pub/en/flr/?class_number=9&explanatory_

⁴ <https://www.reuters.com/legal/hermes-wins-us-trademark-trial-over-metabirkin-nfts-defendants-lawyer-2023-02-08/>

.Tr Uzantılı Alan Adlarında Yeni Bir Dönem – ve Çözüm Bekleyen Yeni Bir Mesele

Orta Doğu Teknik Üniversitesi ("ODTÜ") nezdinde kurulan Nic.tr (".tr" Alan Adları Yönetimi) 1991 senesinden bu yana ".tr" alan adlarının yönetimini ve bu alan adları ile ilgili uyuşmazlık çözüm süreçlerini kendi bünyesinde yürütmekteydi. 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 35. maddesi ve İnternet Alan Adları Yönetmeliği uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ("BTK") nezdinde kurulan TRABİS (".tr" Ağ Bilgi Sistemi) 14 Eylül 2022 tarihinde faaliyete geçti ve ".tr" alan adlarının yönetimini üstlendi.

TRABİS, ".tr" alan adlarının tescil, yenileme, işleyişini yürüten sistem olarak hizmet vermektedir. TRABİS kapsamında ICANN uyarınca tüm dünyada uygulanan Kayıt Otoritesi ("Registry") ve Kayıt Kuruluşu ("Registrar") modeli tam anlamıyla Türkiye'de de uygulanmaya başlamıştır. Bu çerçevede alan adı başvuru, yenileme, iptal gibi alan adları ile ilgili işlemlerin yapılmasına aracılık eden ve TRABİS tarafından onaylanan Kayıt Kuruluşlarından hizmet alınmaktadır. TRABİS'in yürürlüğe girmesi ile birlikte bazı istisnalar hariç alan adı tahsisinde belgesiz ve "ilk gelen alır" prensibi uygulanmaya başlamıştır. Buna göre com.tr, org.tr, net.tr, gen.tr, biz.tr, tv.tr, web.tr, info.tr, bbs.tr, tel.tr ve name.tr gibi alan adları için marka veya kuruluş ile ilgili bazı belgelerin sunulması zorunluluğu ortadan kaldırılmıştır, belgesiz tahsis söz konusudur. Bu durumun, henüz

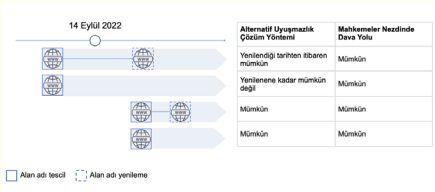
marka sahipleri alan adlarını tescil ettirmeden, ilgili alan adının üçüncü kişiler tarafından tescil edilmesi gibi bir durumu ortaya çıkarması beklenmektedir.

Alan adları ile ilgili ihtilafların alternatif çözüm süreci ise TRABİS tarafından faaliyet belgesi verilen Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılar tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Buna göre Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılar kendi bünyesinde hakem veya hakem heyetleri aracılığıyla ilgili mevzuat, içtihatlar ve yargı kararlarını da göz önüne alarak alan adına ilişkin ihtilafı değerlendirir ve şikâyetçi tarafın talebi doğrultusunda alan adlarının iptaline, şikâyetçi tarafa devrine veya şikâyetçi tarafın talebinin reddine karar verebilir. Bunun yanı sıra ".tr" alan adlarının iptali talebiyle ilgili olarak mahkemeler nezdinde dava açılması daha önceden de olduğu gibi mümkündür.

Ancak İnternet Alan Adları Yönetmeliği, TRABİS'in yürürlüğe girmesinden önce tescil edilen alan adları ile ilgili alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizması bakımından farklı bir düzenlemeye gitmiştir. İnternet Alan Adları Yönetmeliği'nin Geçici 1. maddesinin 9. fıkrası ve İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliği'nin geçici 3. maddesi uyarınca TRABİS'in faaliyete geçmesinden önce tahsis edilmiş olan alan adları için alternatif uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru yapılamaz; ancak bu alan adlarından TRABİS faaliyete geçtikten sonra yenileme

işlemi yapılanlar için uyuşmazlık çözüm mekanizmasına başvuru yapılabilir.

Bu durumda TRABİS'in faaliyetlerine başladığı 14 Eylül 2022 tarihinden sonra tescil edilen ".tr" uzantılı alan adları aleyhine Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılara başvurma imkânı bulunduğundan hiçbir tereddüt bulunmamaktadır. Ancak 14 Eylül 2022 tarihinden önce tescil edilen ".tr" uzantılı alan adları aleyhine ancak bunların yenilendikleri andan itibaren Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılara başvurma imkânı bulunmaktadır. Bir diğer deyişle, 14 Eylül 2022 tarihinden önce tescil edilen ".tr" uzantılı alan adları yenilenene kadar Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcılara başvuru imkânı söz konusu olmayacaktır. Bu durumdaki alan adları ile ilgili uyuşmazlıklar nedeniyle sadece yargı yoluna gidilebilmekte, görevli ve yetkili mahkemeler nezdinde dava açılabilir.

".tr" alan adlarının beş yıla kadar tescil ve tahsis edilebildiği dikkate alındığında 14 Eylül 2022 tarihinden hemen önce 5 yıl için tescil edilmiş ya da yenilenmiş bir alan adına karşı bu süre boyunca alternatif uyuşmazlık çözüm

yöntemine başvurulamıyor olmasının önemli bir hak kaybı yarattığı değerlendirilebilir. Hatta bu ikili düzenlemenin Anayasa'daki eşitlik ilkesine ve hak arama özgürlüğüne aykırılık teşkil ettiği değerlendirilebilir. Zira alan adları için öngörülmüş olan alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri oldukça hızlı, birkaç ay içerisinde sonuçlanan bir süreçtir; alan adlarına karşı mahkemeler nezdinde genel yargılama yoluna başvurulması durumunda ise süreç daha uzun sürmekte, sonuçlanması birkaç yılı bulabilmektedir; kaldı ki maliyet açısından da davalar daha ağır süreçlerdir. Ayrıca, alternatif uyuşmazlık çözüm yönteminde ihtilaf konusu alan adının iptali veya başvuruda bulunan tarafa devri talep edilebiliyorken olası davada ancak ihtilaf konusu alan adının iptali ile terkin talep edilebilmektedir. Bu da dava yolunun alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemine göre daha az avantajlı olduğunu ortaya koymaktadır. Alan adı ihtilaflarında eşitlik karşıtı bir durum yaratan bu sistemin, en kısa zamanda ele alınması ve bir mevzuat değişikliği ile 14 Eylül 2022'den önce tahsis edilmiş ve/veya yenilenmiş alan adları yönünden de alternatif uyuşmazlık çözüm yönteminin erişilebilir hale getirilmesi gerekmektedir.

Yazarlar: Zeynep Seda Alhas, Pınar Arıkan, Baran Güney

İLETİŞİM

MEHMET GÜN
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Uyuşmazlık Yönetimi
İlaç, Tıbbi Cihaz ve Sağlık Hukuku
Şirketler, Birleşme ve Devralmalar
Rekabet
Finans

mehmet.gun@gun.av.tr

BARIŞ KALAYCI
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Taklit ve Korsanla Mücadele
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları

baris.kalayci@gun.av.tr

GÜLDENİZ DOĞAN ALKAN
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları

guldeniz.dogan@gun.av.tr

HANDE HANÇAR
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
Patent, Marka, Tasarım ve FM Tescilleri
İlaç, Tıbbi Cihaz ve Sağlık Hukuku
Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon

hande.hancer@gun.av.tr

MUTLU YILDIRIM KÖSE
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
Patent, Marka, Tasarım ve FM
Tescilleri

mutlu.kose@gun.av.tr

UĞUR AKTEKİN
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
Patent, Marka, Tasarım ve FM Tescilleri
Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon

ugur.aktekin@gun.av.tr

ZEYNEP SEDA ALHAS
ORTAK AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
Taklit ve Korsanla Mücadele
Patent, Marka, Tasarım ve FM
Tescilleri

zeynep.alhas@gun.av.tr

PINAR ARIKAN
DİREKTÖR

Fikri Mülkiyet
Patent, Marka, Tasarım ve FM
Tescilleri

pinar.arikan@gun.av.tr

İLETİŞİM

BARAN GÜNEY
YÖNETİCİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
Patent, Marka, Tasarım ve FM Tescilleri
Taklit ve Korsanla Mücadele
Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon
baran.guney@gun.av.tr

DİCLE DOĞAN
YÖNETİCİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
İlaç, Tıbbi Cihaz ve Sağlık Hukuku
Markalar ve Tasarımlar
Kişisel Verilerin Korunması ve Gizlilik
dicle.dogan@gun.av.tr

DİRENÇ BADA
YÖNETİCİ AVUKAT

Uyuşmazlık Yönetimi
Fikri Mülkiyet
Taklit ve Korsanla Mücadele
Kişisel Verilerin Korunması ve Gizlilik
Markalar ve Tasarımlar
direnc.bada@gun.av.tr

AHMET KÜRŞAT YILDIZ
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Taklit ve Korsanla Mücadele
Markalar ve Tasarımlar
ahmetkursat.yildiz@gun.av.tr

ATAHAN ERKUL
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Taklit ve Korsanla Mücadele
Markalar ve Tasarımlar
atahan.erkul@gun.av.tr

BEGÜM SOYDAN
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
Taklit ve Korsanla Mücadele
Uyuşmazlık Yönetimi
İş Hukuku
begum.soydan@gun.av.tr

CANSU EVREN
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
İlaç, Tıbbi Cihaz ve Sağlık Hukuku
İş Hukuku
cansu.evren@gun.av.tr

DİLAN SİLA KAYALICA
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Patent, Marka, Tasarım ve FM
Tescilleri
Telif Hakları
dilan.aslan@gun.av.tr

İREM GİRENES YÜCESOY
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları
irem.girenas@gun.av.tr

İLETİŞİM

MARAL BÜYÜKKÜRKÇÜ
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Patent ve Faydalı Modeller
İlaç, Tıbbi Cihaz ve Sağlık Hukuku
Markalar ve Tasarımlar

maral.sayan@gun.av.tr

MERVE ÇİMEN SEVİNE
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Markalar ve Tasarımlar
Telif Hakları

merve.cimen@gun.av.tr

ZEYNEP ÇAĞLA ÜSTÜN
KIDEMLİ AVUKAT

Fikri Mülkiyet
Patent ve Faydalı Modeller
İlaç, Tıbbi Cihaz ve Sağlık Hukuku
Markalar ve Tasarımlar
zeynep.ozcebe@gun.av.tr

CANAN TINAZ
KIDEMLİ VEKİL

Fikri Mülkiyet
Patent, Marka, Tasarım ve FM
Tescilleri
Markalar ve Tasarımlar
canan.tinaz@gun.av.tr

GÜN + PARTNERS HAKKINDA

Büromuz, uluslararası alanda, ülkemizin önde gelen avukatlık bürolarından birisi olarak tanınmaktadır.

Merkezimiz İstanbul’da olup Ankara, İzmir ve Türkiye’nin diğer önemli ticari merkezlerindeki bürolarla işbirliği yapmaktayız.

Büromuz, temelde Türkçe ve İngilizce olarak hizmet vermekte olup, Almanca, ve Fransızca dillerinde de hukuki hizmet sağlamaktadır.

Müvekkillerimize, ilaç, tıbbi cihaz ve sağlık, enerji, inşaat ve gayrimenkul, lojistik, teknoloji, medya ve telekomünikasyon, otomotiv, hızlı tüketim ürünleri, kimyasal ve savunma sektörleri başta olmak üzere değişik iş ve ticaret sektörlerinde hizmet vermekteyiz.

Müvekkillerimizin başarısını, kendi başarımızdan önde görürüz. Müvekkillerimizin değişen ihtiyaçlarına daha doğru ve etkin bir şekilde cevap verebilmek için onların faaliyet gösterdiği sektörlerdeki gelişmeleri yakından takip eder, bu sektörlerde sadece hukuki değil ticari bilgileri de edinerek bilgilerimizi derinleştiririz. Bu amaçlarla ulusal ve uluslararası mesleki ve ticari dernek ve kuruluşların çalışmalarına etkin olarak katılır, bilgi ve tecrübelerimizi paylaşarak katkıda bulunuruz.

Büromuz, hizmetlerini müvekkillerimizin değişen ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirmeye ve yenilikçi, kaliteli hizmetler sunmaya kararlıdır.

Bu içerikte kamuoyu ile paylaştığımız bilgi ve görüşler hukuki mütalaa veya tavsiye değildir ve bu amaçla paylaşılmamaktadır. İçerik, avukatlık veya danışmanlık hizmeti teklifi değildir. İçerikte yer alan tüm eserler ve sair fikri ve sınai mülkiyet hakkına tabii ürünler, Gün + Partners Avukatlık Bürosu’na ait olup 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ile koruma altındadır. İçeriğin, kaynak gösterilmeksizin izinsiz kullanımı başta 5846 sayılı Fikir ve Sanat eserleri Kanunu ve sair mevzuat kapsamında hukuki ve/veya cezai yaptırımlara tabiidir.

